

IZVOD IZ STUDIJE ZAŠTITE SPOMENIKA PRIRODE „FUTOŠKI PARK”

U skladu sa članom 42. stav 9. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10-ispravka, 14/16, 95/18-dr.zakon i 71/21), Ministarstvo zaštite životne sredine objavljuje izvod iz studije zaštite na osnovu koga će zainteresovana javnost moći da identifikuje u prostoru definisane granice i režim zaštite.

GRANICE ZAŠTITE

SP „Futoški park” se nalazi na površini od **9 ha 27 a 4 m²**, na katastarskim parcelama 7510/1, 7530/1-deo, 7528, 7529, 7530/8 i 7530/9 KO Novi Sad I.

Početna tačka opisa granica zaštite zaštićenog područja „Futoški park” (T1) je krajnja jugozapadna tačka katastarske parcele 10486 KO Novi Sad I. Granica ide na zapad južnom granicom katastarske parcele 7510/1, zatim ka severozapadu dalje prateći granicu katastarske parcele 7510/1 do tromeđe parcela 7510/1, 7510/2 i 7530/2, zatim skreće na sever granicom parcele 7510/1 do međne tačke parcela 7510/1 i 7510/2 (T2). Dalje ide na zapad prateći južnu međnu liniju parcele 7510/1 i 7530/1 do krajnje jugozapadne međne tačke parcele 7530/1 (T3). Granica se lomi na sever idući istočnim međnim linijama parcela 7511/1, 7513, 7514, 7515, 7526/1 i 7527/1 čija krajnja severoistočna tačka predstavlja tačku T4. Granica se lomi na zapad prateći severnu granicu parcele 7527/1 do tromeđe parcela 7530/3, 7527/1 i 7530/1 (T5). Lomi se na sever prateći istočnu granicu parcele 7530/3 do tačke T6 koja se nalazi naspram krajnje južne tačke parcele 7530/7. Granica se lomi na istok presecajući parcelu 7530/1 u pravcu južne granice parcele 7530/7 koju prati do kraja. Granica nastavlja u istom pravcu do tačke T7 koja se nalazi na udaljenosti od 216 m od tačke T6. Granica skreće na sever do tačke T8, tj. do asfaltne okretnice postavljene južno od glavnog ulaza u hotel, u dužini od 79 m. Granica skreće na istok i ide do tromeđe parcela broj 7502, 7503 i 7530/1 (T9). Lomi se na jug prateći istočnu međnu liniju parcele 7530/1 do njene krajnje južne tačke koja predstavlja tromeđu parcela 7530/1, 7510/1 i 10486. Nastavlja zapadnom međnom linijom parcele 10486 do njene krajnje južne tačke koja predstavlja početu tačku opisa granice.

Zaštitna zona je određena na površini od **10 ha 72 a 99 m²** na katastarskim parcelama 7530/1-deo, 7501, 7534, 7530/5, 7537/1, 7538, 7530/7, 7533, 7535, 7536 i 7531 KO Novi Sad I.

Zaštitna zona se upostavlja na površini severno od severne granice zaštićenog prirodnog dobra do ulice Novosadskog sajma, a sa istočnom granicom koju opisuju istočna granica parcele 7530/1 i sa zapada granica Mičurinove ulice i parcele 7530/1.

REŽIM ZAŠTITE

Na spomeniku prirode zabranjene su sve radnje i aktivnosti koje ugrožavaju njegova obeležja i vrednosti. Mere zaštite spomenika prirode i način njegovog korišćenja, bliže se određuju aktom o proglašenju zaštićenog područja.

Osnovni cilj zaštite SP „Futoški park” je da se zaustavi proces degradacije svih sadržaja prostora i celine, da se nasleđeno stanje kroz stručan pristup. Jedan od ciljeva jeste da se unesu novi sadržaji i unaprede postojeći u meri i na način kojim se neće narušiti temeljne vrednosti. Ti sadržaji treba da odgovaraju nameni prostora javnog parka (mobilijar, osvetljenje, uređenje staza i odmorišta, edukativni, informativni sadržaji i sl.).

Režim zaštite jeste skup mera i uslova kojima se određuje način i stepen zaštite, korišćenja, uređenja i unapređenja zaštićenog prirodnog dobra.

Određivanje stepena režima zaštite izvršeno je u odnosu na postojeće vrednosti. Na zaštićenom prirodnom dobru Spomenik prirode „Futoški park” uspostavlja se **režim zaštite III stepena** koji je propisan članom 35. Zakona o zaštiti prirode. Režim zaštite III stepena podrazumeva proaktivnu zaštitu, a sprovodi se na zaštićenom području ili njegovom delu sa delimično izmenjenim i/ili izmenjenim ekosistemima, predelima i objektima geonasleđa od naučnog i praktičnog značaja.

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, u režimu zaštite III stepena mogu se vršiti upravljačke intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja, uređenje objekata kulturno-istorijskog nasleđa, očuvanje tradicionalnih delatnosti lokalnog stanovništva, selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa i prostora uz potrebnu infrastrukturnu i drugu izgradnju. Uredbom o režimima zaštite („Službeni glasnik RS”, broj 31/12) bliže su propisani režimi zaštite, postupak i način njihovog određivanja, kao i objekti, radovi i aktivnosti koji su zabranjeni ili ograničeni. Prema Uredbi, u režimu zaštite III stepena zabranjena je izgradnja objekata, radovi i aktivnosti utvrđeni članom 35. Zakona o zaštiti prirode, a koji se odnose na zabranu izgradnje objekata naftne, hemijske, metalurške industrije, termo-energetskih objekata, kao i unošenje invanzivnih, alohtonih vrsta i obrazovanje deponije. Uredbom o režimima zaštite određeni su radovi i aktivnosti koji se ograničavaju, a članom 6. navedene uredbe je određeno da ukoliko ugrožavaju neku od temeljnih vrednosti zaštićenog područja zabranjuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite prirode, kao i aktom o proglašenju zaštićenog područja.

U granicama zaštite SP „Futoški park” zabranjeno je vršiti radove i aktivnosti i obavljati delatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašena prirodnim dobrom.

Zabranjeno je:

- promena katastarske kulture parcele 7530/1 KO Novi Sad I, broj dela 2 - javni park,
- neplansko uređenje prostora (hortikulturno i građevinsko),
- preduzimanje svih radova koji bi imali za posledicu narušavanje stanja nasleđenih vrednosti, rerezentativnih primeraka dendroflora, kao i premeštanje vrtno-arhitektonskih elemenata, izuzev privremenog premeštanja za potrebe konzervatorskih ili restauratorskih radova,
- neplansko uređenje i sadnja dendroflora; neplanska seča, uklanjanje i oštećenje parkovskih biljaka (lomljenje, kidanje, vađenje, branje i uništavanje biljaka),
- kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila van postojećih puteva i parkinga (izuzev vozila za potrebe službe održavanja parka i interventnih vozila);
- prevođenje vazdušnih elektro i telefonskih vodova preko zaštićenog prostora,
- paljenje vatre na parkovskoj površini;
- prevođenje nadzemnih infrastrukturnih vodova preko zaštićenog prirodnog dobra, ili bilo koje vrste infrastrukturnih objekata koji bi biološki i pejzažno ugrozili zaštićeno prirodno dobro;
- postavljanje kontejnera i deponovanje smeća, svih vrsta otpadnih materija i biljnog otpada,
- odlaganje opasnog i neopasnog otpada van posuda/kontejnera koji, u zavisnosti od vrste otpadnih materija, obezbeđuju odgovarajuću izolaciju od okolnog prostora.
- preuređenje parka suprotno stilovima primenjivanim tokom istorije njegovog nastanka i stručne obnove,
- korišćenje prostora za nove delatnosti i namene koje nisu u skladu sa osnovnom namenom,
- formiranje sportskih terena i fiksiranje elemenata namenjenih sportskim aktivnostima,
- radovi koji izazivaju negativne promene hidrološkog režima,

- unošenje invazivnih vrsta,
- održavanje biciklističkih i moto trka,
- ukucavanje reklamnih tabli, metalnih delova i druge slične neprimerene radnje koje narušavaju vitalnost i dekorativnost stabala,
- postavljanje radio i tv antena, antenskih stubova i antena mobilne telefonije i bilborda.

Ograničava se:

- gradnja objekata na izgradnju u funkciji razvoja zdravstvene delatnosti u zadnjem dvorištu na katastarskoj parceli 7510/1 KO Novi Sad I;
- upotreba hemijskih sredstava na ona u slučaju predviđenim zakonom;
- izgradnja infrastrukture na neophodnu infrastrukturu za funkcionisanje postojećih objekata i zaštitu i očuvanje biljaka,
- izgradnja novih puteva i zastiranje postojećih parkovskih travnjaka na ona u cilju obnove i uređenja parka;
- šetnja pasa isključio na povodcu za tu vrstu pasa propisane dužine i sa korpom (brnjicom);
- izvođenje nivelacionih i zemljanih radova, na radove predviđene projektima revitalizacije, sanacije i izgradnje infrastrukturne mreže;
- bacanje smeća isključivo u korpe,
- uklanjanje stabala i žbunja, na uklanjanje veoma oštećenih primeraka, stabala sklonih padu i uklanjanje prema projektu hortikulturnog uređenja, po posebnim uslovima zaštite prirode, sadnja dendroflora isključivo na osnovu plana i programa upravljanja i projekta obnove parka (ili hortikulturnog uređenja) u skladu sa merama zaštite.

Za sve radove i aktivnosti na zaštićenom prirodnom dobru potrebno je pribaviti uslove zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode u skladu sa članom 57. Zakona o zaštiti prirode.

Na prostoru zaštitne zone **zabranjeno je:**

- promena namene javni park na katastarskoj parceli 7530/1 KO Novi Sad I;
- postavljanje radio i tv antena, antenskih stubova i antena mobilne telefonije i bilborda;
- uklanjanje vitalnog drveća, kao i uklanjanje devitalizovanih stabala bez prethodne stručne valorizacije;
- izvođenje radova koji bi mogli imati negativan uticaj na zaštićeno prirodno dobro.

Ograničava se:

- na katastarskim parcelama 7530/1 i 7501 KO Novi Sad I smanjenje zelenih površina i gradnja objekata na infrastrukturne;
- na prostoru postojećeg kompleksa otvorenih bazena (površine oko 2,85 ha) smanjenje zelenih površina ispod 50% .